

PROP-KPOP/2024-05

11 lipca 2024 r.

Opinia

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody, w zakresie dotyczącym organu naukowego CITES

Państwowa Rada Ochrony Przyrody (PROP) pismem z 2 lipca 2024 r. otrzymała - z prośbą o zaopiniowanie do 5 lipca – projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody, dotyczący utworzenia Komisji do spraw CITES jako organu naukowego CITES. W obecnym stanie prawnym funkcję takiego organu pełni PROP, co jednak powoduje problemy. Zgodnie z regulaminem PROP, opinię przedstawia Komisja Prawa Ochrony Przyrody.

Pozytywnie opiniujemy proponowany kierunek zmian. Postulat przeniesienia całości lub co najmniej znaczącej części kompetencji polskiego organu naukowego CITES z PROP do odrębnej instytucji był wielokrotnie formułowany przez Radę. Wielokrotnie też zwracaliśmy uwagę na konieczność odejścia od opierania pracy organu naukowego CITES na wolontariackim zaangażowaniu jego członków. Nie jest nam znany żaden inny kraj, w którym organ naukowy CITES działałby w ten sposób. Dlatego z nadzieją witamy ten projekt.

Jeśli jednak chodzi o rozwiązania szczegółowe, uważamy, że wymagają one dopracowania. W załączeniu przedstawiamy zestawienie proponowanych korekt wraz z uzasadnieniem (załącznik nr 1), a także oszacowanie zapotrzebowania na pracę ekspertów i środki finansowe (załącznik nr 2).

Paweł Pawlaczyk
przewodniczący Komisji

Otrzymują:

- Departament Ochrony Przyrody MKiŚ
- pan Mikołaj Dorożala, podsekretarz stanu w MKiŚ, Główny Konserwator Przyrody

Załącznik nr 1 - Tabela uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody – w zakresie organu naukowego CITES

Lp.	Jedn. red.	Propozycja zmiany - uwaga	Uzasadnienie
1	Art. 61 ust. 1	Zrezygnować z proponowanej zmiany pojęcia 'organ zarządzający' na 'organ administracyjny' - w zamian przeprowadzić korektę tłumaczeń Konwencji i rozporządzenia 338/97.	<p>Pojęcie „management authority” z rozporządzenia 338/97 powinno być tłumaczone jako 'organ zarządzający', tak jak obecnie jest w ustawie.</p> <p>W art. 2 lit. g. rozporządzenia 338/97 pojawiają się dwa odrębne pojęcia: 'management authority' oraz 'administrative authority'. To pierwsze - zgodnie z art. IX Konwencji, jest nazwą jednego z kluczowych krajowych organów CITES, a drugie pojawia się jako doprecyzowanie jednej z cech tego organu, użyte w definicji. Tłumaczenie przymiotnika 'management' jako 'administracyjny' jest nie tylko nietrafne językowo i znaczeniowo, ale tworzy także błąd logiczny w cytowanej definicji z art. 2 lit. g rozp. 338/97 - tautologię: "“organ administracyjny” oznacza krajowy organ administracyjny".</p> <p>Należy zaznaczyć, że określenie "organ zarządzający" jest zgodne nie tylko z anglojęzyczną wersją Konwencji, ale i wersją francuską, przyjmowaną tradycyjnie w kwestiach spornych jako wiążąca - użyto w niej pojęcia 'organ de gestion'. Być może przy tłumaczeniu Konwencji posłużono się wersją hiszpańską, w której rzeczywiście występuje "autoridad administrativa". Należy jednak zwrócić uwagę, że w tym języku jest on bardzo zbliżony znaczeniowo z "autoridad de gestión", a w hiszpańskiej wersji rozp. 338/97 jest już jednoznacznie nazywany 'órgano de gestión'.</p> <p>W świetle powyższego, korekty wymagają polskie tłumaczenia Konwencji i rozporządzenia 338/97, a nie ustawa.</p>
2	Art. 61 ust. 1	Proponujemy przenieść kompetencje organu zarządzającego (vel. 'administracyjnego') CITES z ministra właściwego do spraw środowiska na Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.	<p>Jak słusznie zaznaczono w OSR do ustawy, zgodnie z Konwencją i przepisami UE organ naukowy powinien być <u>niezależny</u> od organu zarządzającego CITES. Reguluje to m.in. rezolucja 10.3 CITES (ust. 2 lit. a). Poprawnie podano różne stosowane w tym celu rozwiązania. Tymczasem projekt ustawy pozostawia i wręcz pogłębia niewłaściwe rozwiązanie - całkowitej zależności organu naukowego od organu zarządzającego. Polski organ zarządzający CITES (minister) ma powoływać, rozliczać i może bez podania przyczyn odwoływać członków organu naukowego.</p> <p>Sytuacja taka nie sprzyja formułowaniu niezależnych ocen i pełnieniu niejako funkcji merytorycznej kontroli i weryfikacji rozstrzygnięć organu zarządzającego przez organ naukowy. Przeniesienie funkcji organu zarządzającego do GDOŚ, z pozostawieniem ministrowi roli nadzorczej nad obydwoma organami, rozwiązuje ten problem, gdyż zniknęła by bezpośrednia podległość jednego organu CITES drugiemu.</p>

			<p>Zmiana organu zarządzającego CITES na GDOŚ jest przez PROP postulowana już od ponad 15 lat z jeszcze jednej przyczyny - ze względu na efektywność zarządzania ochroną gatunków. To GDOŚ jest odpowiedzialny za sprawy związane z gatunkami objętymi krajową ochroną gatunkową, stanowiącymi przedmiot ochrony na obszarach Natura 2000, niebezpiecznymi, hybrydami, obcymi inwazyjnymi, przetrzymywanymi w ogrodach zoologicznych i botanicznych, azylach, ośrodkach rehabilitacji zwierząt.... Tylko gatunki CITES i łowne są w gestii ministra. Tymczasem gatunki objęte CITES to często także chronione, niebezpieczne czy obce (czasem także inwazyjne). Logiczne i efektywne byłoby poddanie ich wszystkim zarządzaniu przez jeden organ, co ułatwiłoby wprowadzenie spójnego systemu rejestracji hodowli i osobników, jednolitych metod znakowania i gromadzenia danych o tym oznakowaniu itp. Zmiana taka nie powinna być kosztowna ani powodować specjalnych zastoju, gdyż osoby zajmujące się zagadnieniami CITES w MKiŚ co do zasady zajmują się tylko tym zagadnieniem. Przeniesienie wydziałów między jednostkami jest częstą i wypracowaną praktyką.</p>
3	Art. 61 ust. 1a	Nietrafna nazwa Komisji, proponujemy 'Polska Komisja Naukowa ds. CITES'	<p>Proponowana nazwa „Komisja do spraw Konwencji Waszyngtońskiej” jest niejednoznaczna, gdyż jest kilka porozumień międzynarodowych określanych jako „konwencja waszyngtońska” (np.: - Konwencja dotycząca Światowej Organizacji Meteorologicznej, - Ogólna międzyamerykańska konwencja o ochronie znaków towarowych i handlowych, - Międzynarodowa konwencja radiotelegraficzna, - Konwencja o przewozie napojów alkoholowych między Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki).</p> <p>Należy przyjąć dla tego organu nazwę przetłumaczalną na inne języki w sposób zrozumiały, jednoznaczny i wskazujący na kraj - organ ten będzie wszak występował w międzynarodowym obrocie prawnym.</p>
4	Art. 61 ust. 1b	Proponujemy skrócenie i uproszczenie, przez odesłanie do przepisów UE i ewentualnie Konwencji.	<p>Bezpośrednie odesłanie do przepisów CITES ograniczy ryzyko nieporozumień co do zakresu działania organu. Przedmioty oraz zakresy opinii organu naukowego wynikają wprost z rozporządzeń: Rady 338/97 oraz Komisji 865/2006, a także rezolucji CITES. Obecnie proponowane jego brzmienie jest trudno czytelne, nie jest precyzyjne i może być powodem nieporozumień, np.:</p> <p>To nie opinia rozstrzyga, ale organ naukowy. Opinia może zawierać rozstrzygnięcie.</p> <p>Opinie organu naukowego niekiedy rozstrzygają sprawy także pod względem innym niż naukowy. Np. czasami organ musi się kierować opiniami SRG, a nie analizą naukową, niekiedy kieruje się brakami formalnymi wniosku, a niektóre zagadnienia stawiane w przepisach do</p>

		<p>rozstrzygnięcia organowi naukowemu nie wymagają analizy o charakterze naukowym. Zawężenie zadań organu tylko do rozstrzygnięć „pod względem naukowym” może stwarzać pretekst do sądowego podważania opinii w takich przypadkach lub gdy np. organ “niedostatecznie naukowo” uzasadni swoją opinię.</p> <p>Podając listę przykładowych tematów opinii wymieniono m.in. import, eksport, reeksport i przetrzymywanie ‘gatunku’. Powinno być ‘okazów gatunków’.</p> <p>Jedną z ‘kwestii’ rozstrzyganych przez organ naukowy wg projektu ma być ‘zatwierdzenia miejsca przetrzymywania [okazu] gatunku z Aneksu A’. Zapewne chodzi o opiniowanie np. wniosków o zezwolenia importowe - zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. c oraz świadectwa na przemieszczenie, wydawane na podstawie art. 9 ust. 2 lit. a rozp. 338/97. Po pierwsze - takich miejsc się nie ‘zatwierdza’, tylko wydaje się stosowne zezwolenia na przetrzymywanie konkretnych okazów w konkretnych lokalizacjach i warunkach (w formie zezwolenia na import lub świadectwa na przemieszczenie), po drugie zezwolenia te wydaje organ zarządzający, a organ naukowy uprzednio ‘upewnia się, że pomieszczenie przeznaczone dla żywego okazu w miejscu przeznaczenia jest właściwie wyposażone, aby zapewnić mu odpowiednią ochronę i opiekę’. Przy czym nie wiadomo, dlaczego jako przedmiot opinii raz wymienia się rodzaj planowanej czynności (np. import), a raz jedną z wielu przesłanek, którą należy brać pod uwagę w opinii dotyczącej tej czynności.</p> <p>W wypadku oceny rodzaju pochodzenia, przewidziano dwie opcje zakresu pojedynczej opinii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - całe potomstwo jednej pary hodowlanej (nie jest jednoznaczne, czy chodzi o potomstwo ujęte w jednym wniosku - to byłoby właściwe, czy też w wypadku kolejnych wniosków na kolejne potomstwo tych rodziców opinie nie mają się liczyć oddzielnie); - we wszystkich innych wypadkach - cały gatunek, niezależnie od ilości rodzajów pochodzenia (nawet jeśli chodzi o jeden wniosek, to może to wymagać wielu odmiennych analiz - np. kwalifikują się tu przypadki stad hodowlanych, gdy znane są tylko matki - często o różnym pochodzeniu, a ojcowie są nieznani i uwzględnia się całe stado hodowlane; przy zachowaniu tego podejścia właściwszy byłby zapis: ‘wszystkie osobniki jednego gatunku o jednakowym pochodzeniu’). <p>Mimo otwartego charakteru wyliczenia, nieujęcie w nim, niektórych rodzajów opinii i stanowisk wydawanych przez organ naukowy CITES, może powodować trudności interpretacyjne, czy są one opiniami w rozumieniu ust. 6a.</p>
--	--	--

			<p>Dotyczy to np. rozstrzygnięć takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postanowienia o odmowie wydania opinii, np. w związku z niespełnieniem wymogów formalnych (wydawane po analizie dokumentacji); - opinie wydawane na wniosek organów innych państw; - stanowiska inne niż wymienione, które w przepisach UE nie są nazywane opiniami (tylko np. "wskazaniem", "upewnieniem się", "stwierdzeniem", "zawiadomieniem", "skonsultowaniem", "powiadomieniem" itp.; - wyrażenie stanowiska (zgłoszenie zastrzeżeń, udział w głosowaniu lub milcząca akceptacja) na zapytanie SRG; - ekspertyza dotycząca propozycji związanych z dodaniem gatunku do załącznika CITES lub rozp. 338/97, wykreśleniem z niego, zmianą załącznika lub dodaniem/modyfikacją przypisu; - konsultacje dotyczące rejestracji placówki naukowej lub hodowli.
5	Art. 61 ust. 1c	<p>Wymaga uzasadnienia. Należy rozważyć, czy zamiast całkowitego wyłączenia rozdziału 2 i kilku innych artykułów Kodeksu postępowania administracyjnego wobec organu naukowego CITES nie należałoby wprowadzić jedynie wyłączeń poszczególnych przepisów (np. zasady dwuinstancyjności - zgodnie z art. 15).</p>	<p>Ani w OSR, ani w uzasadnieniu do opinii nie wskazano powodu proponowanego uznania, że ten organ nie jest organem administracji publicznej. Trudno ocenić słuszność tego rozwiązania bez znajomości celów, którym ma służyć i analizy jego konsekwencji.</p> <p>Dla zapewnienia zgodności działania organu naukowego CITES zarówno z przepisami krajowymi jak unijnymi i Konwencją rzeczywiście konieczne jest wprowadzenie dla procedowania spraw przez ten organ pewnych odstępstw od zasad ogólnych postępowania administracyjnego. Dotyczy to np. dwuinstancyjności, niektórych odmiennych terminów, ustalenia jaką rangę ma opinia tego organu (postanowienie, decyzja...?) zasad zaskarżania/odwoływania się od tych stanowisk itp. Jednak, zupełne wyłączenie stosowania Kpa może prowadzić do braku uregulowania pewnych aspektów związanych pracą Komisji. Obawiamy się też, że brak statusu organu administracji publicznej może być pretekstem do niezapewnienia właściwego finansowania tego organu - co byłoby niedopuszczalne.</p>
6	Art. 61 ust. 1d i 1f	<p>W ust. 1d liczba członków Komisji powinna być powiększona do 10-30 osób. Konsekwentnie w ust. 1f minimalna liczba członków, od której można uznać Komisję za powołaną, powinna wynosić 10.</p>	<p>Biorąc pod uwagę rozpiętość taksonomiczną wydawanych opinii, zasadne byłoby zwiększenie proponowanej wielkości Komisji, co powinno umożliwić sprawniejsze procedowanie spraw. Przy obecnej propozycji i minimalnym ustawowym składzie 5 osób, wypada ponad 300 opinii rocznie/ osobę. O ile nie będą to osoby na pełnym etacie (a ciężko będzie znaleźć rzeczywistych specjalistów, chcących porzucić swoje zatrudnienie), byłoby to nie do zrobienia, nawet za proponowanym wynagrodzeniem (por. jednak także uwaga nr 16). Biorąc pod uwagę szacowaną czasochłonność obowiązków organu naukowego oraz dopuszczenie możliwości powołania do Komisji osób zaangażowanych zawodowo w innych podmiotach, bezpieczniejsza</p>

			minimalna liczba osób to 20. Przyjmujemy jednak, że dla zapewnienia możliwości możliwie szybkiego przejęcia obowiązków można czasowo dopuścić mniejszą liczbę. Przy 10 osobach konieczne byłoby zatrudnienie ich wszystkich na poziomie ½ etatu. Wyliczenie zapotrzebowania na czas pracy podano pod tabelą.
7	Art. 61 ust. 1e pkt 4	Zamiast 'zajmuje się' wpisać 'w czasie 5 lat przed powołaniem co najmniej przez rok zajmowała się' - lub podobne rozwiązanie, nie wykluczające osób, które np. przeszły niedawno na emeryturę lub zmieniły zatrudnienie.	Zapis w obecnym brzmieniu dopuszcza zaangażowanie jako członków Komisji wyłącznie aktywnych zawodowo ekspertów. Oznacza to albo konieczność porzucenia pracy (mało prawdopodobne - zwłaszcza przy proponowanych stawkach), albo traktowanie działalności w organie naukowym jako wieczorowego hobby. Pomijając kwestię stawek - nie można oczekiwać, że ktokolwiek po dniu swojej pracy zawodowej będzie każdego dnia przez kilka godzin dziennie efektywnie pracował na rzecz organu naukowego. Konieczne jest dopuszczenie powoływania osób, które aktualnie nie mają zatrudnienia i mogą się podjąć tego zadania przynajmniej na część etatu lub jego odpowiednik (patrz wyliczenie potrzebnego czasu w załączniku).
8	Art. 61 ust. 1g	Obowiązek uzgodnienia z ministrem ograniczyć ewentualnie do treści regulaminu.	Uzgodnienia z ministrem może wymagać brzmienie regulaminu, ale stawianie tego wymogu także w wypadku osób funkcyjnych w organie (a takie jest znaczenie obecnego zapisu) jest przejawem złej praktyki, gdyż oznacza jedynie pozorowanie mechanizmów demokratycznych. Jeśli minister chce decydować o kształcie prezydium Komisji, to należy otwarcie napisać, że wyznacza przewodniczącego i jego zastępców. Por. jednak uwaga nr 2 (organ naukowy nie może być zależny od organu zarządzającego!).
9	Art. 61 ust. 1h	Proponujemy następujące brzmienie tego artykułu: 1h. Regulamin działania, o którym mowa w ust. 1g, przewiduje w szczególności: 1) zasady rozpatrywania spraw w zakresie leżącym w kompetencjach organu naukowego, o którym mowa w ust. 1a, z wykorzystaniem drogi elektronicznej, w tym tryb przyjmowania opinii; 2) tryb	1. Lista zagadnień regulowanych przez regulamin, podanych w ustawie, powinna być otwarta (stąd dodanie 'w szczególności'). 2. Terminy wynikają z innych przepisów - zgodnie z zasadami techniki prawodawstwa w przepisie nie zaznacza się, że należy przestrzegać innych przepisów. 3. Zapis eliminujący ustawowo potrzebę zwoływania posiedzeń jest w sprzeczności z zapisami o regulowaniu spraw, które są podczas posiedzeń omawiane. 4. Opis zakresu regulaminu jest generalnie zbyt szczegółowy, co przy niezbyt trafionych zapisach może prowadzić do dysfunkcjonalności organu. Np. nie ma powodu, aby z góry ustalać, że to sam przewodniczący musi rozdzielać wszystkie sprawy, ani powodu, by w regulaminie organu podawać zamkniętą list spraw rozpatrywanych podczas posiedzeń. 5. Opiniuje organ - poszczególni członkowie mogą przygotowywać projekty opinii. 6. Przewodniczący to także członek Komisji. 7. Szczegółowe zasady rozliczeń powinny być w

		<p>przydzielania spraw i zadań poszczególnym członkom Komisji;</p> <p>3) tryb zwoływania posiedzeń;</p> <p>4) ogólne zasady rozliczeń za realizację poszczególnych zadań.</p>	<p>umowach z pracownikami/członkami organu, a nie w jego regulaminie.</p> <p>8. Rozliczenia nie powinny obejmować jedynie projektów opinii (patrz uzasadnienia poniżej).</p> <p>9. W ustawie jednostką bezpośrednio niższą niż ustęp jest punkt, a nie litera.</p>
1 0	Art. 61 ust. 1j	Wykreślić	Przepis zbędny i utrudniający funkcjonowanie Komisji. Ustawowe ograniczenie prawa do zwoływania jej posiedzeń wyłącznie dla przewodniczącego uniemożliwi np. zwołanie pierwszego posiedzenia (wyborczego), a także zwoływanie posiedzeń w wypadku niedyspozycji czy rezygnacji przewodniczącego. Takie szczegółowe zagadnienia, jak to, kto i w jakim trybie zwołuje posiedzenia, powinny być ustalone w regulaminie.
1 1	Art. 61 ust. 1k i 1l	<p>Postulujemy:</p> <p>1) połączyć oba ustępy w jeden, np. stosując zapis: 'podróży związanej z wykonywaniem zadań organu naukowego, w tym z udziałem w posiedzeniach poza miejscowością zamieszkania członka Komisji';</p> <p>2) uwzględnienie także podróży zagranicznych, poprzez wykreślenie wyrazów 'na obszarze kraju'. Ewentualnie można wykreślić te ustępy, jeśli zasady rozliczania delegacji zostaną uregulowane w umowie o pracę lub umowie zlecenia</p>	<p>1. Wydzielanie podróży na posiedzenia do osobnego ustępu nie ma uzasadnienia legislacyjnego (zostało też błędnie zrealizowane poprzez powtórzenie pełnego cytowania tytułu ustawy).</p> <p>2. Zdecydowanie do obowiązków członków organu naukowego CITES należą także podróże zagraniczne - np. na spotkania SRG czy organów Konwencji. Podobne zapisy stosuje się w ustawie w wypadku wykonywania obowiązków w organach, które działają wolontaryjnie, ale bez umowy o wolontariacie. Wówczas tylko zapis ustawowy pozwala na pokrycie kosztów delegacji. W wypadku zatrudniania na umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną - prawo do zwrotu kosztów wynika z przepisów ogólnych i powinno być uregulowane w umowie lub np. regulaminie (pracy).</p>
1 2	Art. 61 ust. 1m	Proponujemy jednoznacznie dopisać, że koszty te obejmują także koszty biurowe i administracyjne, prowadzenie	Praktyka działania PROP wskazuje, że przy braku jednoznacznego wymienienia niektórych rodzajów niezbędnych kosztów bardzo kusząca okazuje się interpretacja, że wszelkie koszty nie wymienione literalnie w ustawie nie kwalifikują się do pokrycia. Paraliżuje to niektóre aspekty działalności organu. W wypadku działania tej Komisji, dla zapewnienia jej sprawnego funkcjonowania

		sekretariatu i koordynację prac Komisji, koszty organizacji spotkań, obsługi administracyjnej i informatycznej oraz ekspertyz zewnętrznych (patrz także uwagi do ust. 6b).	konieczne będzie zapewnienie profesjonalnej, pełnoetatowej obsługi sekretariatu Komisji. Podobnie - nawet przy maksymalnej obsadzie eksperckiej zawsze będą trafiały się sprawy wymagające zasięgnięcia dodatkowej opinii eksperckiej spoza składu organu.
1 3	Art. 61 ust. 5	Skorygować zapis - przywracając dotychczasowe brzmienie, jedynie zmieniając nazwę organu.	Proponowane nowe brzmienie sprawia, że: 1) nie wiadomo, o jakie zezwolenie chodzi; 2) nie jest jasne, o jakie świadectwo reeksportu chodzi; 3) nie wiadomo, dlaczego tylko w odniesieniu do świadectw podano podstawę ich wydawania (zezwolenia CITES oraz świadectwo reeksportowe są wydawane w oparciu o te same przepisy); 4) Błędnie po raz drugi podano pełne cytowanie rozp. 338/97.
1 4	Art. 61 ust. 6	1. Wyraz 'opinię' zastąpić wyrażeniem: 'opinię, o której mowa w ust. 5'. 2. Zastąpić pełne cytowanie rozp. 338/97 odesłaniem do jego pierwszego cytowania, albo przy tym pierwszym cytowaniu (w ust. 1) dodać skrót nazwy i nim się posługiwać przy dalszych cytowaniach.	1. Poza opiniowaniem wniosków o zezwolenia CITES oraz świadectwa, organ naukowy musi wyrażać opinie także w innych sprawach, w których albo nie ma terminu, albo termin jest odmienny. 2. Wprowadzając w akcie prawnym odesłania do innego aktu prawnego nie podaje się jego pełnej nazwy i danych o dacie wydania przy każdym cytowaniu.
1 5	Art. 61 ust. 6 drugie zdanie oraz ust. 6a	Drugie zdanie z ust. 6 oraz proponowany ust. 6a połączyć w jednym ustępie, nadając mu brzmienie: '6a. Termin, o którym mowa w ust. 6, ulega przedłużeniu o czas przeprowadzenia konsultacji niezbędnych do wyrażenia tej opinii, prowadzonych z	Zagadnienie konsultacji nie wiadomo dlaczego rozbito pomiędzy drugą część ust. 6 i nowy ustęp 6a. Nie uwzględniono m.in. że: - organ zarządzający powinien być informowany o konsultacjach, aby mógł formalnie przedłużyć rozpatrywanie wniosku i poinformować o tym wnioskodawcę. - czasami w interesie wnioskodawcy może być dokończenie konsultacji, nawet gdy przeciągną się ponad 30 dni, - w wypadku obowiązkowych konsultacji z SRG, jeśli procedura pisemna nie przyniesie rozstrzygnięcia, zawsze trzeba czekać na rozstrzygnięcie (np. podczas najbliższego posiedzenia SRG, które odbywa się co 3 miesiące) i nie

	<p>organami polskimi, właściwymi organami innych państw lub z Grupą ds. Przeglądu Naukowego, o której mowa w art. 17 rozporządzenia wymienionego w ust. 1, przy czym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) konsultacje takie należy rozpocząć w terminie, o którym mowa w ust. 6; 2) w wypadku rozpoczęcia takich konsultacji [organ naukowy] powiadamia o tym niezwłocznie [organ zarządzający]; 3) w wypadku nieuzyskania przez [organ naukowy] satysfakcjonującej odpowiedzi na pytania przesłane w ramach konsultacji w terminie 30 dni od ich wysłania [organ naukowy] może, uwzględniając charakter sprawy, z zastrzeżeniem pkt 5: <ol style="list-style-type: none"> a) przedłużyć konsultacje z danym organem lub organami o nie więcej niż 30 kolejnych dni, powiadamiając o tym niezwłocznie [organ zarządzający], b) przyjąć i przekazać [organowi zarządzającemu] opinię w terminie kolejnych 14 dni, na podstawie dotychczas uzyskanych informacji, c) rozpocząć konsultacje z Grupą ds. Przeglądu Naukowego, 	<p>wolno wydać opinii bez tego rozstrzygnięcia! Zapis obligujący do wydania opinii przed zakończeniem konsultacji z SRG (obligatoryjnej w wypadku niektórych spraw) byłby sprzeczny z prawem UE.</p> <p>W związku z propozycjami innej nazwy organu naukowego oraz innego przyporządkowania funkcji organu zarządzającego CITES (por. uwagi 1 i 2), w propozycji nie podano ich nazw, a jedynie w nawiasach kwadratowych zaznaczono, których organów nazwy należy wpisać.</p>
--	--	---

		<p>powiadamiając o tym niezwłocznie [organ zarządzający];</p> <p>4) w wypadku nieuzyskania satysfakcjonującej odpowiedzi po przedłużeniu terminu, o którym mowa w pkt 3 lit. a, [organ naukowy] uwzględniając charakter sprawy i przepisy wymienione w ust. 1, stosuje rozwiązanie, o którym mowa w pkt 3 lit. b lub c;</p> <p>5) pkt 3 nie stosuje się do konsultacji z Grupą ds. Przeglądu Naukowego, które [organ naukowy] prowadzi do czasu uzyskania ostatecznej odpowiedzi lub rozstrzygnięcia, a następnie w terminie 14 dni wydaje swoją opinię.'</p>	
1 6	Art. 61 ust. 6b	<p>Ustęp do usunięcia. W zamian wprowadzić zapis w ust. 1m, że koszty funkcjonowania [organu naukowego], obejmujące:</p> <p>a) wynagrodzenia za pracę członków ,</p> <p>b) koszty administracyjne, w tym wynagrodzenie obsługi administracyjnej ,</p> <p>c) delegacja członków związane z funkcjonowaniem [organu naukowego],</p> <p>d) obsługę informatyczną,</p>	<p>Proponowana w projekcie regulacja dotycząca wynagrodzenia członków (tylko merytorycznych?) organu naukowego CITES obarczona jest kilkoma istotnymi wadami:</p> <p>1. Przedmiot wynagrodzenia</p> <p>Zgodnie z opiniowanym zapisem, przedmiotem wynagrodzenia ma być jedynie 'opinia' (chodziło zapewne o jej projekt) przyjęta przez Komisję ds. CITES i 'dostarczona' (przekazana) 'organowi administracyjnemu CITES' (polskiemu organowi zarządzającemu CITES). Wyklucza to z wynagrodzenia cały szereg innych obowiązków merytorycznych organu naukowego CITES, np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opinie przekazywane organom innych państw (tak samo obowiązkowe w kilku sprawach); - opinie i konsultacje na potrzeby SRG (obligatoryjne – kilka miesięcznie); - prace związane z przyjmowaniem projektów opinii i

	<p>e) niezbędne ekspertyzy zewnętrzne, f) szkolenia i inne formy podnoszenia kwalifikacji, 1) inne niezbędne koszty funkcjonowania [organu naukowego]; - są pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy ds. środowiska, a o ich bieżącym wydatkowaniu decyduje przewodniczący [organu naukowego] lub upoważniony przez niego wiceprzewodniczący.</p> <p>Można rozważyć dodatkowo (w przepisach przejściowych) wskazanie wysokości budżetu w pierwszy roku i jego źródło.</p>	<p>stanowisk przez organ (analiza projektów na potrzeby ich akceptacji/głosowania);</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowania i udział w spotkaniach organów (nie tylko polskiego, ale przede wszystkim UE – głównie SRG i Konwencji – głównie AC, PC, SC i CoP); - prace w ramach wymienionych wyżej organów (SRG, a także AC i PC CITES oraz ich grupy robocze i zespoły, tworzone są przede wszystkim przez członków organów naukowych państw – stron); - realizacja monitoringu i opracowywanie środków, o których mowa w art. 5 ust. 7 lit. a rozp. 338/97 oraz ust. 2 lit. j Rezolucji 10.3 CITES); - udział w szkoleniach, warsztatach i inne działania w celu zapewnienia odpowiednich kwalifikacji członków organu, o których mowa w art. 13 ust. 2 rozp. 338/97 (wynika także z ust. 3 Rezolucji 10.3 CITES); - prowadzenie kontroli terenowych poprzedzających wydanie opinii i stanowisk dotyczących warunków przetrzymywania żywych okazów lub rejestracji hodowli komercyjnych; - zbieranie i analizowanie informacji o statusie poszczególnych gatunków i opracowywanie propozycji zmian w załącznikach CITES i aneksach do rozp. 338/97 z własnej inicjatywy organu naukowego (ust. 2 lit. n Rezolucji 10.3 CITES). <p>To tylko istotniejsze przykłady pominiętych w wynagrodzeniach obowiązków organu naukowego CITES. Są i inne – nie zawsze wynikające jednoznacznie z przepisów (np. konsultowanie projektów krajowych aktów prawnych związanych z CITES). Wykonywanie tych wszystkich obowiązków to znacząca część pracy członków organu. Ani w OSR ani w Uzasadnieniu projektu nie wyjaśniono, czy pominięcie to oznacza, że założono, iż prace te mają być wykonywane w ramach wolontariatu, czy też obowiązków tych organ naukowy nie ma wykonywać. Biorąc pod uwagę skalę i znaczenie tych działań (oraz w większości obligatoryjny ich charakter) – oba rozwiązania są niewłaściwe.</p> <p>2. Podmiot wynagrodzenia</p> <p>Przyjęto, że zryczałtowane wynagrodzenie ma otrzymywać autor (osoba opracowująca) ‘opinię’ (projekt opinii organu). W praktyce są opinie, których projekty powinien opracować zespół specjalistów z różnych dziedzin. Przykładowo przy opiniach dotyczących importu ocenia się tak różne zagadnienia, jak stan populacji gatunku, sposób zarządzania jego pozyskaniem oraz (w wypadku żywych okazów z Aneksu A) – warunki przetrzymywania okazu w miejscu docelowym. Projekt nie uwzględnia takiej sytuacji.</p>
--	--	---

			<p>Projekt nie uwzględnia wynagrodzenia dla osób wykonujących merytoryczną pracę przy przyjmowaniu projektu opinii przez organ.</p> <p>Nie uwzględniono wynagrodzeń dla osób opracowujących opinie dla innych podmiotów niż polski organ 'administracyjny' (zarządzający) – patrz punkt powyżej.</p> <p>Nie przewidziano wynagrodzeń dla członków organu naukowego wykonujących inne merytoryczne zadania tego organu – ich przykłady wymieniono w poprzednim punkcie.</p> <p>Nie wyjaśniono przyczyn zaproponowanego rozwiązania.</p> <p>3. Ocena czasochłonności przygotowania (projektu) opinii</p> <p>W Uzasadnieniu projektu ustawy napisano: „Przeciętny czas zebrania materiałów i wydania opinii, oszacowany na podstawie analizy zakresu prac, złożoności problemu oraz doświadczeń z ostatnich miesięcy, wynosi przeciętnie 2 godziny”. Nie podano – kto i w jaki sposób to szacował, ani skąd zaczerpnięto informacje o „doświadczeniach z ostatnich miesięcy”. Szacunek ten jest całkowicie błędny. Bywają opinie, których przygotowanie projektu zajmuje nawet poniżej jednej godziny (np. dotyczące standardowych i powtarzalnych wniosków o zezwolenia reeksportowe, czy wydania świadectw do użytku komercyjnego dla zwierząt, których rodzice lub stado hodowlane zostało już przeanalizowane pod kątem legalności pochodzenia na potrzeby poprzednich spraw. Są jednak także sprawy, w których czasochłonność przekracza (czasem znacząco) 10 dni roboczych (80 h) – dotyczyło to w szczególności projektów negatywnych opinii dotyczących importu, których przygotowanie wymaga nie tylko analizy stanu populacji gatunku w kraju eksportu (analiza literatury, międzynarodowe konsultacje z ekspertami), analizy poziomu handlu (w tym krytyczna analiza danych z bazy danych CITES z wielolecia), ale także opracowania po angielsku szczegółowego uzasadnienia i przeprowadzenia obowiązkowej procedury konsultacyjnej takiej opinii w ramach SRG (ostateczna opinia obowiązuje bowiem w całej Unii). „Średni” czas pracy nad jednym projektem zależy od udziału spraw o różnym charakterze w danym okresie. Jak jednak wskazuje praktyka – w dłuższym okresie, przy znacznej liczbie opinii, przeciętna czasochłonność jest w miarę wyrównana.</p> <p>Pierwsze szczegółowe oszacowanie czasu pracy związanego z przygotowaniem opinii wykonano w ostatnim kwartale 2009, drugie w pierwszej połowie roku 2010. Próba z roku 2009 objęła 99 opinii, a przygotowanie ich projektów zajęło</p>
--	--	--	---

		<p>około 495 godzin. W roku 2010 wykonanie 43 projektów opinii zajęło doświadczonemu zespołowi z Komisji PROP ds. CITES 215 godzin. Oznacza to wyrównaną średnią pracochłonność na poziomie ok. 5 godzin/opinię^[1]. Należy przy tym zaznaczyć, że próby te obejmowały jedynie opinie standardowe i nie uwzględniały np. opinii przygotowywanych w związku z CoP czy pracami SRG). W kolejnych latach PROP nie prowadziła szczegółowych wyliczeń, ale nie zaobserwowano znaczącej zmiany średniej pracochłonności jednej opinii i dla szacunku łącznego zaangażowania w opracowanie opinii przyjmowano (wg dostępnych danych) wyliczoną wcześniej wartość 5 h/opinię^[2].</p> <p>W latach 2011–2015 część projektów opinii polskiego organu naukowego CITES była przygotowywana usługowo przez zewnętrzny zespół ekspertów. Początkowo – co zrozumiałe – średnia pracochłonność mogła być nieco większa, co wynikało z konieczności wdrożenia się w tematykę. Jednak już w roku 2015, wg uzyskanych informacji, czasochłonność opracowania przez ten zespół 217 opinii została oceniona i sprawozdana na 1149 godzin pracy ekspertów, co daje średnią na poziomie ok. 5,3 h/opinię. Także w tym wypadku wyliczenie to nie obejmuje najbardziej złożonych opinii, opracowywanych oddzielnie przez PROP.</p> <p>Współcześnie (drugi kwartał 2024 r.) MKiŚ, na wniosek i w porozumieniu z PROP wprowadziło ułatwienie pracy organu naukowego, polegające na tym, że większość istotnych danych z wniosku jest wprowadzana do edytowalnej bazy danych przez pracowników Ministerstwa. Wg oceny PROP, jeśli praktyka ta zostanie zachowana (nie wynika to z projektu), może to powodować oszczędności czasowe dla organu naukowego na poziomie 20, do nawet 30 minut na opinii. Gdyby dodatkowo wypracować i wprowadzić w pełni elektroniczny system tworzenia i przekazywania opinii organowi zarządzającemu (co wymagałoby przygotowania odpowiedniej aplikacji), możliwe byłoby uzyskanie kolejnej oszczędności na podobnym poziomie. Biorąc dodatkowo pod uwagę, że obserwowany w ostatnich latach wzrost liczby opinii dotyczy w znaczącej części (choć nie wyłącznie) spraw prostszych – np. związanych z reekspertem, można by było uznać za ewentualnie uzasadnione i realistyczne przewidywanie uzyskania średniej pracochłonności projektu opinii na poziomie 4 godzin pracy eksperta. Jest to jednak szacunek maksymalnie optymistyczny i dość ryzykowny, a poziom ten jest ewentualnie do osiągnięcia po wdrożeniu ekspertów do działań organu naukowego oraz pod warunkiem uzyskania znaczącego wsparcia ze strony MKiŚ – w tym informatycznego.</p>
--	--	--

			<p>Jak zaznaczono wyżej, szacowanie to obejmuje jedynie czasochłonność jednego z wielu zadań organu naukowego CITES – przygotowanie projektów opinii.</p> <p>4. Stawka godzinowa</p> <p>Jako stawkę godzinową za pracę eksperta przy przygotowywaniu projektów opinii przyjęto aktualną stawkę opartą o wynagrodzenie biegłego sądowego z tytułem doktora. Abstrahując od nierealistycznie przyjętej, zryczałtowanej pracochłonności przygotowania opinii, stawka ta mogła być uznana za akceptowalną jeszcze ok. dekadę temu. Wówczas także PROP proponowała takie rozwiązanie. Jednak od tego czasu poziom średniego wynagrodzenia w Polsce wzrósł niemal dwukrotnie, a stawka bazowa i oparte o nią wynagrodzenia biegłych pozostawały na praktycznie stałym poziomie, spadając nawet do poziomu niższego niż minimalne wynagrodzenie. W roku 2024 stawka ta po raz pierwszy uległa dostrzegalnej waloryzacji, ale nadal pozostaje tak niska, że jest uważana za nieadekwatną i nieatrakcyjną dla doświadczonych biegłych^[3].</p> <p>Kolejny błąd polega na przyjęciu innej podstawy do przyjęcia pierwszej stawki godzinowej, a innej dla jej waloryzacji (ma być nią prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem określony w ustawie budżetowej). Wskaźnik ten nie jest właściwy do waloryzacji wynagrodzeń, które rosną szybciej niż ceny. W wypadku zaproponowanej wartości wyjściowej opartej o stawkę biegłego – jeśli postulaty biegłych i Rzecznika Praw Obywatelskich, dotyczące waloryzacji stawek, zostałyby przyjęte, pozostałoby to bez wpływu na niskie wynagrodzenie członków organu naukowego, a zaproponowana metoda waloryzacji oznaczałaby dalszy realny spadek tego wynagrodzeniu w porównaniu ze średnią krajową.</p> <p>Dla wyjaśnienia, o jakim wynagrodzeniu członków organu naukowego jest mowa, można przeliczyć zaproponowaną stawkę na odpowiednik etatu. Choć w ustawie podano, że chodzi o stawkę 'brutto', z uzasadnienia i OSR wynika, że miano na myśli całkowite koszty pracodawcy. Przy przewidywanym obciążeniu w grę wchodzi zatrudnienie na znaczącą część etatu lub jego odpowiednik przy umowie zlecenia – przy braku innego pełnego zatrudnienia. Przy pełnym etacie, po odjęciu należnych urlopów na członka organu przypadało by średnio 1800 godzin pracy w roku, co przy kosztach pracodawcy w wysokości 60 zł/h daje miesięczne wynagrodzenie brutto (nie mylić z całkowitym kosztem) 7 498 zł, czyli 5 256 zł netto (do ręki). Byłoby to o ok. 550 zł mniej niż przeciętne wynagrodzenie brutto w Polsce w pierwszym kwartale 2024 r. Zakładając</p>
--	--	--	--

			<p>ograniczone wymagania co do kompetencji i możliwość pracy w znacznej części zdalnej, znalezienie pracowników organu naukowego za takie wynagrodzenie byłyby trudne, ale niewykluczone.</p> <p>Należy jednak pamiętać, że popełniono także istotne błędy przy szacowaniu pracochłonności jednej opinii oraz nie uwzględniono co najmniej 25% czasu pracy, potrzebnego na realizację innych zadań niż przygotowywanie projektów opinii (patrz załącznik). Oznacza to, że na uwzględnione w projekcie 2 godziny 'pełnopłatnej pracy' (bez kar za opóźnienie w oddaniu opinii przez organ) przypadać będzie średnio ok. 5 h i 20 min. rzeczywistej pracy członka organu (bez żadnych przerw itp.). To oznacza, że przy proponowanej w projekcie stawce za opinię, wg najbardziej optymistycznych szacunków za zatrudnienie na odpowiednik pełnego etatu ekspert polskiego organu naukowego CITES mógłby liczyć na wynagrodzenie 2 245 zł na rękę, pomniejszane o ewentualne kary... Obawiamy się, że nie będzie osób chętnych do pracy na takich warunkach.</p> <p>5. Sposób rozliczania</p> <p>W projekcie zaproponowano ryczałtowy sposób rozliczania – stałą stawkę za opinię, niezależnie od jej rodzaju. Pomijając omówione wyżej kwestie szacowanej pracochłonności oraz wysokości stawki, sam sposób rozliczania ryczałtowego byłby w tym wypadku skrajnie niesprawiedliwy i powodował paraliżowanie wydawania opinii w niektórych sprawach.</p> <p>Jak zaznaczono w punkcie 3, pracochłonność różnych opinii może się różnić nawet o dwa rzędy wielkości (100-krotnie!). Dla zapewnienia sprawnego opiniowania wskazana jest specjalizacja poszczególnych członków organu naukowego w różnych grupach opinii. Osoba opiniująca reeksporty produktów ze skóry czy wywóz kawioru ze sprawdzonych już hodowli otrzymywałaby za jednostkę swojego czasu kilkukrotnie wyższe wynagrodzenie niż specjalista oceniający wnioski ogrodów zoologicznych i botanicznych związane w wymianami hodowlanymi, a nawet kilkudziesięciokrotnie wyższe niż ekspert, któremu przydzielono by do oceny import surowego drewna z krajów afrykańskich. W dodatku poziom tego wynagrodzenia byłby odwrotnie proporcjonalny od niezbędnych kompetencji oraz ryzyka opóźnień i związanych tym kar. Taki system przeczy zasadom zarządzania oraz logice i sprawiedliwości.</p> <p>6. Forma zatrudnienia</p> <p>Biorąc pod uwagę regularny charakter wykonywania tych prac, nie byłoby możliwe zawieranie z członkami organu</p>
--	--	--	--

			<p>naukowego umów o dzieło (patrz interpretacje ZUS i liczne wyroki sądów administracyjnych w sprawie traktowania wykonywania dzieł powtarzalnych jako usługi). Przy rozliczaniu ryczałtowym za projekt opinii i nieuwzględnianiu znacznej części prac odpada także umowa o pracę. Pozostaje w zasadzie wyłącznie umowa zlecenia (ewentualnie także umowa z osobą prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą). Przy takim charakterze umowy bardzo trudne do zastosowania byłyby jednak proponowane w projekcie kary za opóźnienia pojedynczych opinii oraz jakiegokolwiek sankcje związane z jakością ich projektów – przy umowach zleceniach wykonawca nie odpowiada bowiem za efekt pracy. Nie jest także jasne – z kim byłyby te umowy i kto byłby przełożonym członków organu naukowego z ramienia pracodawcy. Odnosi się wrażenie, że tworząc ten projekt nie uwzględniono w ogóle form zatrudnienia możliwych w polskim prawie.</p> <p>Podsumowując: zaproponowane rozwiązanie oznaczałoby w praktyce niemożność skompletowania i poprawnego funkcjonowania organu naukowego CITES. Jeśli ma to być odrębny, sprawnie i poprawnie funkcjonujący organ, musi on dysponować własnym budżetem i swobodą jego dysponowania – w odniesieniu do pracowników merytorycznych, administracyjnych oraz ponoszenia innych kosztów. Budżet powinien być rozliczany i aktualizowany w taki sposób, jak budżety innych organów czy jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez MKiS.</p> <p>[1] Porównaj: Sprawozdanie Komisji PROP ds. CITES z działalności w miesiącach X 2009 -VI 2010 (pismo nr PROP/CITES/2010-041-1-ak z 8 czerwca 2010 r.)</p> <p>[2] Np. Sprawozdanie Komisji PROP ds. CITES z działalności w roku 2010 (pismo PROP/CITES/2011-053-1-ak z 27 kwietnia 2011 r.)</p> <p>[3] Porównaj pismo Rzecznika Praw Obywatelskich w tej sprawie do Ministra Sprawiedliwości z dnia 02.07.2024 r.: https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/2024-06/Do_MS_biegli_sadowi_wynagrodzenia_19_06_2024.pdf</p>
1 7	Art. 61 ust. 6c	Jak wyżej - usunąć i zastąpić inną regulacją, dającą organowi naukowemu swobodę gospodarowania budżetem, a ministrowi prawo nadzoru nad	<p>Ustęp 6c wprowadza kolejne złe, nieskuteczne rozwiązania, które mogą skutkować brakiem osób chętnych do pracy w organie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadza odpowiedzialność indywidualną za 'winy' zbiorowe. Osoba przygotowująca projekt opinii wcale nie musi być winna opóźnieniu w przekazaniu opinii organowi zarządzającemu. Wszak mogła otrzymać dokumentację z opóźnieniem, przeciągnąć mógł się proces akceptacji opinii, mogło dojść do poślizgu w samym

		działalnością tego organu (na takiej samej zasadzie, jak nadzoruje np. GDOŚ, do którego proponujemy przenieść kompetencje organu zarządzającego.	przekazaniu - ustawa nie przewiduje, kto odpowiada za obsługę administracyjną (przewodniczący, pracownik MKiŚ prowadzący sekretariat?). Tymczasem zawsze, z automatu karany ma być autor (projektu) 'opinii'. 2. Nie przewidziano opóźnień niebędących zwłoką (niezawinionych - np. z powodu choroby eksperta czy zawilości sprawy). 3. Nie przewidziano współautorstwa projektów opinii. 4. Wprowadzono jedną, sztywną sankcję, niezależną od wielkości opóźnienia, więc gdy zajdzie opóźnienie 1-dniowe, nie ma już sensu się spieszyć, bo za 2 dni, 2 tygodnie czy 2 miesiące kara będzie nadal ta sama. Zagadnienie odpowiedzialności za opóźnienia i ewentualnych kar powinien regulować regulamin organu oraz umowy z pracownikami, a nie ustawa. Wówczas można zasady te modyfikować i aktualizować - z uwzględnieniem aktualnej sytuacji i doświadczeń.
1 8	Art. 61 ust. 6d	Jak wyżej - usunąć i zastąpić ogólnymi zapisami dotyczącymi zasad finansowania organu.	Przepis wprowadza dodatkowe obciążenie administracyjne dla organu naukowego - poza przekazywaniem opinii to ten organ merytoryczny ma jeszcze prowadzić statystykę i przekazywać raporty - bez żadnego wynagrodzenia za tę pracę. Takie dane powinny być gromadzone automatycznie, a jeśli MKiŚ nie będzie w stanie wdrożyć prostego systemu (aplikacji do przekazywania opinii), który sam by te dane zapisywał i podsumowywał, może to robić pracownik MKiŚ w ramach swojego zatrudnienia. Dane autora projektu można zaznaczać np. w aplikacji przy przesyłaniu opinii, czy zaznaczać w numerze dokumentu. To są drobne technikalnia, których nie powinno się regulować ustawowo. Tak samo ustawą nie trzeba regulować takich szczegółów, jak sposób i miejsce składania podpisu na opinii itp.
1 9	Art. 61 ust. 6e	Jak wyżej - usunąć i zastąpić ogólnymi zapisami dotyczącymi zasad finansowania organu.	Czy analizowano zgodność tego ustępu z prawem pracy i innymi przepisami? Zależnie od rodzaju zatrudnienia i zapisów w umowie wynagrodzenie powinno być płacone pod koniec miesiąca, w którym wykonano pracę, albo na początku miesiąca kolejnego. To samo dotyczy rozliczeń ZUS i US. Zasad rozliczania wynagrodzeń za pracę lub zlecenia dla osób zatrudnionych przez MKiŚ nie reguluje się na poziomie ustawy o ochronie przyrody.
2 0	Art. 61 ust. 6f	Jeśli [organ naukowy] zostanie uznany za organ administracji publicznej (patrz uwaga do ust. 1c), tutaj zamiast 'art. 106' wpisać: 'art. 106 § 2 oraz art. 106a'. W przeciwnym wypadku	Jeśli organ naukowy nie ma być traktowany jako organ administracji publicznej (ust. 1c), to ten przepis nie ma sensu, gdyż art. 106 Kpa dotyczy organów administracji publicznej. Jeśli zostanie jednak uznany za organ administracji publicznej, to zapisy niektórych paragrafów art. 106 Kpa są zasadne - lepiej regulują postępowanie niż propozycje w omawianym projekcie (np. dot. 14 dniowego terminu). Jednak wówczas warto wyłączyć art. 106 § 2 (zmniejszenie obciążenia organu zarządzającego) oraz art.

		- wykreślić.	106a (posiedzenie w trybie współdziałania nie miałyby tu zastosowania zgodnie z przepisami CITES i rozp. 338/97).
2 1	Art 2 ustawy noweli zującej	W przepisach przejściowych wpisać, że termin, o którym mowa z art. 61 ust. 6, nie dotyczy spraw przekazanych do zaopiniowania przed powołaniem organu, a przez pierwsze 3 miesiące od powołania organu termin, o którym mowa w art. 61 ust. 6, ulega przedłużeniu do 21 dni i zaczyna obowiązywać od chwili przyjęcia regulaminu i wybrania władz Komisji, o których mowa w art. 61 ust. 1g zmienionej ustawy.	Nowo powołany organ potrzebuje nieco czasu, aby się ukonstytuować i rozpocząć sprawną pracę. Może nie być fizycznej możliwości, aby nowo powołany organ na oczekaniu nadrobił zastane zaległości, jeśli takie będą.
2 2	OSR pkt 3	Należałoby dodać informację, że polski organ naukowy CITES jest jedynym w UE (być może na świecie - w każdym razie nam nie jest znany drugi taki) działającym wyłącznie wolontaryjnie i zmiana zmierza do usunięcia tej sytuacji.	Podstawą nasilających się od lat problemów z funkcjonowaniem organu naukowego jest, że w Polsce powołano do tej funkcji organ, którego członkowie działają wolontaryjnie, i nie zapewniono niezbędnych środków do jego poprawnego funkcjonowania (np. udział w pracach organów naukowych UE i CITES, tworzonych przez organy naukowe państwa stron). Nie ma możliwości, by pojedyncze osoby działające na zasadach wolontariatu, jednocześnie normalnie pracujące w swoich jednostkach macierzystych, skutecznie pełniły funkcje organu naukowego państwa wielkości Polski. Nowelizacja powinna mieć na celu usunięcie tej wyjątkowej sytuacji, paraliżującej handel gatunkami chronionymi. Należy przy tym zwrócić uwagę, że zmiana powinna być wprowadzone konsekwentnie i całościowo. Obecnie odnosi się wrażenie, że ciało wolontaryjne chce się zastąpić ciałem działającym wolontaryjnie tylko w ¾. To co najwyżej tylko w ¼ rozwiązałoby problem.
2 3	OSR pkt 4	Uzupełnić listę podmiotów, na które oddziałuje projekt, o: - organy naukowe CITES (PC, AC), - SRG, - organy zarządzające CITES innych państw UE,	Wszystkie te kategorie podmiotów korzystają na działalności organu naukowego, a brak lub nieterminowe wydawanie opinii stanowi utrudnienie lub uniemożliwienie działalności. W wypadku organów naukowych CITES oraz SRG - polski organ naukowy CITES powinien aktywnie uczestniczyć w ich pracach i wchodzić w ich skład (stałe w wypadku SRG oraz w formie obserwatorów stałe, a członków - okresowo, w wypadku komitetów naukowych CITES).

		<ul style="list-style-type: none"> - ogrody zoologiczne i botaniczne - orkiestry i indywidualni muzycy, używający instrumentów zawierających okazy CITES - podmioty gospodarcze prowadzące handel okazami CITES - osoby fizyczne z różnych przyczyn zamierzające realizować obrót komercyjny, albo eksport lub (re)eksport okazu CITES. 	
2 4	OSR pkt 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzupełnić pozycję 'dochody - budżet państwa' 2. Skorygować wartości podane w pozycji 'wydatki - budżet państwa' 	<p>Brak sprawnie działającego organu naukowego CITES poważnie ogranicza m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość rozwoju działalności gospodarczej związanej z hodowlą, uprawą i obrotem okazami gatunków objętych CITES (np., kawior, rośliny lecznicze, sokolnictwo, naprawa instrumentów muzycznych itp.); - działalność firm pośredniczących w handlu międzynarodowym krajów EU, obejmujących okazy CITES (np. sprzedaż wysyłkowa dóbr ekskluzywnych); - sprowadzania bezpośrednio do Polski trofeów myśliwskich, drewna egzotycznego i wykonanych z niego półproduktów, okazów akwarystyki morskiej i wielu innych (w obrocie tym ze względu na opóźnienia okazy sprowadzane do Polski przechodzą odprawę w innych krajach UE i tam odprowadzane są cła, co stanowi znaczące uszczuplenie dla budżetu Polski). <p>Usprawnienie obsługi wniosków wpłynęłoby więc pozytywnie na przychody z ceł i podatków (oraz opłat skarbowych za wnioski). Suma tych korzyści w perspektywie 2-3 lat może przekroczyć koszty funkcjonowania organów CITES. Należałoby to spróbować oszacować i uwzględnić, gdyż znacząco urealnia i zmienia to skutki tej regulacji dla budżetu Państwa</p> <p>Wartość kosztów została znacząco niedoszacowana. Wynika to z kilku błędów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znacząco niedoszacowano pracochłonność przygotowania projektów opinii (o min. 50%); - nie uwzględniono odpłatności za znaczącą część obowiązków organu naukowego CITES (pominięto ok.

			<p>25%);</p> <ul style="list-style-type: none"> - zastosowano nierealistyczne, zaniżone stawki za pracę ekspertów; - zupełnie pominięto istotne kategorie kosztów funkcjonowania organu, jak obsługa administracyjna i informatyczna, koordynacja, koszty spotkań, koszty delegacji krajowych i zagranicznych; - przyjęto z nieznanymi przyczynami, że liczba opinii, która w ostatnich latach równomiernie wzrastała średnio o 6 - 12% rocznie, nagle od roku 2024 zacznie być stabilna. Biorąc pod uwagę szacowane minimalne zapotrzebowanie na pracę ekspertów (aktualnie 8820 h w skali roku) oraz inne szacowane koszty (patrz załącznik nr 2), minimalny koszt funkcjonowania organu naukowego w pierwszym roku (bez takich kosztów jak pomieszczenie, media itp. - wliczone w ogólne koszty funkcjonowania MKiŚ) to co najmniej 900.000 zł. Szacunek ten nie uwzględnia jednorazowych kosztów przeniesienia organu zarządzającego z MKiŚ do GDOŚ. W kolejnych latach można zmniejszyć koszty obsługi informatycznej, należy uwzględnić wzrost liczby opinii (i związanej z ich przygotowaniem pracy ekspertów) o ok. 10%/rok i dopiero te kwoty zwiększać o przewidywany wzrost cen i wynagrodzeń.
--	--	--	--

Załącznik nr 2 – Oszacowanie zasobów niezbędnych do pracy organu naukowego CITES

1. Minimalne zapotrzebowanie na pracę ekspertów

Rodzaj czynności	Założenia do szacowania	Czas pracy (h)
Udział w standardowych spotkaniach SRG	2 osoby (bot. i zool.) 4 x w roku po 2 dni udział i 5 dni przygotowań (2 dni bot., 3 dni zool.)	288
Udział w innych spotkaniach UE (konsultacyjne, COM, szkolenia, inne)	średnio 4 x w roku x 1 osoba x 2 dni + 3 dni przygotowań	88
Udział w międzynarodowych spotkaniach CITES	CoP to zwykle 2 tygodnie co 3 lata, AC, PC - po 5 dni, średnio każde co 1,5 roku, podobna częstotliwość - inne spotkania (np. wsparcie na SC, warsztaty tematyczne). Każde spotkanie + średnio min. 5 dni przygotowań/osobę. Udział w CoP 2 przedstawicieli SA, w pozostałych - po 1. Uśredniono dla roku.	240
Opinie dla polskiego MA	Przyjęto za aktualnym zapotrzebowaniem 1600 opinii x średnio 4 h (szacunek minimalistyczny)	6400
Analiza spraw zgłaszanych do zaopiniowania przez SRG	przyjęto 52 w roku (średnio ok. 1 na tydzień), przyjęto średnio na każdą 2 osoby po 1 h, = 3 sprawy/rok przygotowanie sprzeciwu po 3 roboczodni	176
Opinie dla innych instytucji i organów CITES innych państw	przyjęto 10 w roku średnio po 5 h	50
Ocena i przyjęcie opinii przez organ	Przyjęto minimalistycznie - że przy skrajnie uproszczonym systemie przyjmowania opinii, przyjęcie każdej (wszystkie rodzaje: 1662) będzie wymagało zaangażowania tylko 3 osób, średnio po zaledwie 10 minut pracy/opinię).	831
Kontrole hodowli, upraw, planowanych miejsc przetrzymywania	Przyjęto, że średnio w roku konieczne będzie przeprowadzenie 3 kontroli terenowych, wymagających 32 h pracy każda (wliczając planowanie i raportowanie)	96

Spotkania krajowe dot. CITES z udziałem członków organu naukowego	Przyjęto 2 jednodniowe posiedzenia organu (przy minimalnej liczebności 10 osób) plus 5 jednodniowych spotkań (warsztaty, spotkania z różnymi organami - w tym z MKiŚ i udziałem 2 członków), w tym np. reaktywowanej Grupy roboczej ds. CITES (ciała koordynującego prace krajowych organów).	240
Inne prace merytoryczne	W tym np. Koordynacja, przygotowywanie regulaminu i sprawozdań, monitoring, o którym mowa w art. 5 ust. 7 lit. a rozp. 338/97 - przyjęto 4 osoby po 5 dni roboczych	160
Koordynacja prac organu	Przyjęto minimum jedną godzinę dziennie (dni robocze)	251
RAZEM		8820

2. Aktualne roczne koszty organu naukowego CITES

Kategoria	Koszt (PLN)
wynagrodzenia członków organu (dla ekspertów przyjęto stawkę o 25% wyższą niż zaproponowana w projekcie, co za odpowiednik pełnego etatu daje 6570 zł netto/miesiąc)	661500
obsługa administracyjna (przyjęto 1 etat na poziomie zaproponowanym w projekcie - 5256 zł netto/miesiąc - można skorygować wg stawek obowiązujących w MKiŚ)	108000
delegacje zagraniczne	35000
delegacje krajowe	12000
obsługa informatyczne, w tym aplikacja do obsługi organu	40000
rezerwa na koszty nieprzewidziane - np. ekspertyzy zewnętrzne (5%)	45000
RAZEM	901500